

การประเมินความปวดโดยใช้ pain score ในผู้ป่วยที่ผ่าตัดไส้ติ่งอักเสบ

แนวคิดที่มา/ที่มาของการจัดทำ

ความปวดหลังผ่าตัดเป็นความปวดที่รุนแรง เกิดขึ้นอย่างเฉียบพลันและคงอยู่ในระยะเวลาไม่นาน สามารถบรรเทาได้ เมื่อได้ยาระงับปวดที่เหมาะสม ผู้ป่วยที่มารับบริการผ่าตัดเมื่อตื่นจากยาระงับความรู้สึก จะได้รับการดูแลต่อเนื่องในห้องพักฟื้นและที่ตึกผู้ป่วย ระหว่างนี้ผู้ป่วยมักเริ่มมีอาการปวดหลังผ่าตัด หากได้รับยาระงับปวดไม่เพียงพอหรือไม่ได้รับยาจะทำให้ทุกข์ทรมานมาก เพิ่มความวิตกกังวลและความกลัวให้ผู้ป่วย พยาบาลต้องให้การดูแลพูดคุยซักถามเกี่ยวกับความปวดและอธิบายสาเหตุ และให้คำแนะนำเพื่อบรรเทาความปวดรวมทั้งให้ยาอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้ป่วยได้พักผ่อนอย่างเพียงพอ การฟื้นตัวหลังผ่าตัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ความปวด หมายถึง ประสบการณ์ที่ไม่สบายทั้งทางความรู้สึกและอารมณ์ ซึ่งเกิดร่วมกับการทำลายหรือมีศักยภาพที่จะทำลายเนื้อเยื่อของร่างกาย หรือถูกบรรยายประหนึ่งว่าถูกทำลายเนื้อเยื่อนั้น (สิระ บุญยรัตเวช ,2540)

ความเจ็บปวด แบ่งเป็น 2 ชนิด ได้แก่ Nociceptive pain (ความเจ็บปวดจากเนื้อเยื่อถูกทำลายหรือเนื้อเยื่อมีการอักเสบ) และ Neuropathic pain (ความเจ็บปวดที่เป็นผลมาจากการมีพยาธิสภาพของระบบประสาทส่วนกลางและส่วนปลาย)และอาการปวดสามารถแบ่งออกเป็น อาการปวดแบบเฉียบพลัน (อาการปวดภายหลังเนื้อเยื่อได้รับบาดเจ็บ การผ่าตัด หรือเส้นประสาทถูกทำลาย) และอาการปวดเรื้อรัง (อาการปวดที่มากกว่า6 เดือนขึ้นไป)

ความรุนแรงของอาการปวด หมายถึงระดับความทุกข์ทรมานหรือความรู้สึกปวดมากหรือน้อย โดยระดับความเจ็บปวดจากน้อยไปหามาก มีค่าคะแนน ตั้งแต่ 0 -10

การจัดการกับความเจ็บปวด หมายถึง การปฏิบัติที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อขจัด ลด บรรเทา และควบคุมอาการปวด ตลอดจนผลกระทบที่เกิดจากอาการปวด

เป้าหมาย

ผู้ป่วยที่มารับบริการผ่าตัดไส้ติ่งอักเสบทุกราย ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2556 ถึง กุมภาพันธ์ 2557

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การพยาบาลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจัดการกับความปวดได้อย่างเหมาะสม
2. ผู้ป่วยได้รับการบรรเทาความเจ็บปวดอย่างเหมาะสม และรวดเร็ว
3. ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

กิจกรรมที่ได้ดำเนินการ

ประเมินระดับความเจ็บปวดของผู้รับบริการโดยใช้ pain score ประเมินจากการซักถาม/ คำบอกเล่าจากผู้ป่วย การสังเกตสีหน้าท่าทางของผู้ป่วย หรือให้ผู้ผู้ป่วยชี้ภาพตามความรู้สึก เพื่อให้คะแนนความเจ็บปวด มาตรฐานวัดความปวดที่ใช้ประกอบด้วย Face Scale , Numeric Rating Scale , Verbal Rating

Scale จากนั้นนำไปเทียบเกณฑ์ ในการจัดการความปวดโดยแต่ละระดับความปวดจะมีวิธีช่วยบรรเทาความเจ็บปวด ดังนี้

ความหมายของคะแนน

คะแนน 0 ไม่มีความเจ็บปวด = ระดับที่ 1 ใช้เทคนิคการผ่อนคลาย จัดท่านอน

คะแนน 1 -2 มีความเจ็บปวดเล็กน้อย = ระดับที่ 2 ให้ยาบรรเทา

คะแนน 3 -6 มีความเจ็บปวดเล็กน้อยถึงปานกลาง = ระดับที่ 3 ให้ยาฉีด

คะแนน 7 - 10 มีความเจ็บปวดปานกลางถึงรุนแรง = ระดับที่ 4 รายงานแพทย์

สิ่งที่สำคัญกว่า pain score คือการดูแล และให้กำลังใจผู้ป่วย เชื้อมั่น และส่งเสริมให้เขาสามารถผ่านพ้นความเจ็บปวดให้ได้

การประเมินผลการจัดการกับความเจ็บปวด

1. ให้ประเมินซ้ำภายหลังการจัดการกับความเจ็บปวด
2. ให้ประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยหรือญาติ ต่อการจัดการกับความเจ็บปวดก่อนจำหน่าย โดยการเก็บข้อมูลในผู้ป่วยที่มารับบริการผ่าตัดไส้ติ่งอีกเสบทุกรายที่ได้รับการจัดการกับความเจ็บปวด

ตัวชี้วัด

1. อัตราความพึงพอใจของผู้ป่วยและหรือญาติต่อการจัดการกับความเจ็บปวดอยู่ในระดับ > 80 %
2. ผู้ป่วยหลังผ่าตัดได้รับการบริหารความปวดอย่างเหมาะสมและไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน > 90 %

สรุปผลการดำเนินงาน

1. ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการจัดการความปวดเป็นรายเดือน

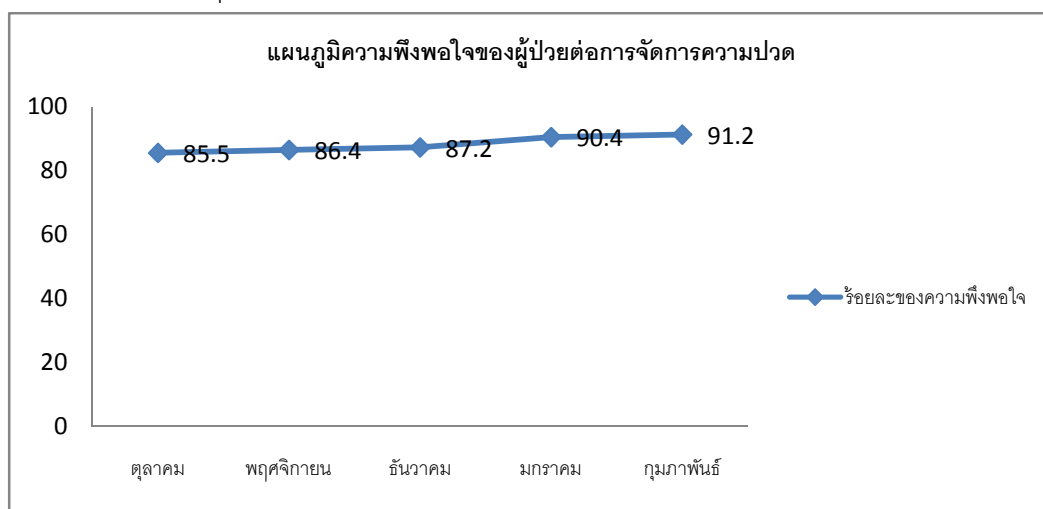
เดือนตุลาคม 2556 คิดเป็นร้อยละ 85.5

เดือนพฤศจิกายน 2556 คิดเป็นร้อยละ 86.4

เดือนธันวาคม 2556 คิดเป็นร้อยละ 87.2

เดือนมกราคม 2557 คิดเป็นร้อยละ 90.4

เดือนกุมภาพันธ์ 2557 คิดเป็นร้อยละ 91.2

ตารางแสดงความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการจัดการความปวด

ความพึงพอใจในคุณภาพการบริการ	จำนวน (n=30)	ร้อยละ
1.การได้รับการเอาใจใส่พูดคุยซักถามเกี่ยวกับความเจ็บปวด		
พอใจมาก	28	93.3
พอใจปานกลาง	2	6.7
ไม่พอใจ	0	0
2.ความพึงพอใจต่อการได้รับยาบรรเทาปวด		
พอใจมาก	26	86.7
พอใจปานกลาง	3	10
ไม่พอใจ	1	3.3
3.ความพึงพอใจต่อการได้รับการอธิบายถึงสาเหตุของอาการปวด		
พอใจมาก	28	93.3
พอใจปานกลาง	2	6.7
ไม่พอใจ	0	0
4.ความพึงพอใจต่อการได้รับคำแนะนำเพื่อบรรเทาอาการปวด		
พอใจมาก	27	90
พอใจปานกลาง	2	6.7
ไม่พอใจ	1	3.3
5.ความพึงพอใจต่อการพูดคุยระบายความรู้สึกเกี่ยวกับอาการปวด		
พอใจมาก	27	90
พอใจปานกลาง	3	10
ไม่พอใจ	0	0

ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการได้รับการเอาใจใส่ พูดคุยซักถามเกี่ยวกับความปวด ระดับพอใจมาก ร้อยละ 93.3 ความพึงพอใจต่อการได้รับยาบรรเทาปวด ระดับพอใจมากร้อยละ 86.7 ความพึงพอใจต่อการได้รับการอธิบายถึงสาเหตุของอาการปวด ระดับพอใจมากร้อยละ 93.3 ความพึงพอใจต่อการได้รับคำแนะนำเพื่อบรรเทาอาการปวด ระดับพอใจมากร้อยละ 90 และความพึงพอใจต่อการพูดคุยระบาย

ความรู้สึกเกี่ยวกับอาการปวด ระดับพอใจมากร้อยละ 90

ผู้ป่วยหลังผ่าตัดไส้ติ่งอักเสบได้รับการบริหารความปวดอย่างเหมาะสม และไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน
จำนวนผู้ป่วยผ่าตัด เดือนตุลาคม 2556 – กุมภาพันธ์ 2557 ทั้งหมด 103 ราย ผลการประเมินความปวดและ
การจัดการกับความปวดของกลุ่มตัวอย่าง (N = 30)แบ่งเป็น

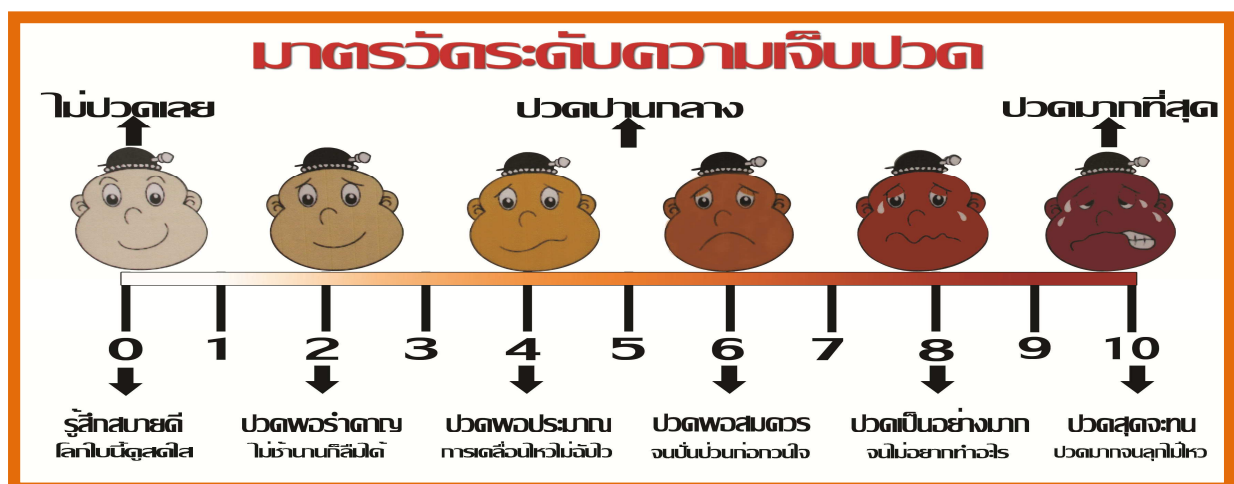
- ระดับ 1 1 ราย ได้รับการจัดการความปวด 1 ราย
- ระดับ 2 7 ราย ได้รับการจัดการความปวด 5 ราย
- ระดับ 3 18 ราย ได้รับการจัดการความปวด 16 ราย
- ระดับ 4 4 ราย ได้รับการจัดการความปวด 4 ราย

รวมได้รับการจัดการความปวด 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.7

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ป่วยได้รับการดูแลบรรเทาความเจ็บปวดและได้รับการรักษาพยาบาลอย่างเหมาะสม
2. ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

ประเมินความปวดโดยใช้ Pain score

แผนภูมิความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการจัดการความปวด

